

Prva dama

(Excerpt in Croatian)

Translated by: Žarko Milenić
Contact of the translator: milenic@gmail.com

8. "Bila bih netko"

Odvila je tendu, povukla je, gledala svoje blijede dlanove (svoje *pale* ruke, ne blijede po našem, koje čovjek predstavlja kao mrtvačko bljedilo, nego *pale* na engleskom jeziku, kad čovjek promijeni aristokratsku svijetlu put: Bat-Šebina put je bila plemenite blijede boje) hrptove lijevog i desnog dlana, kako crta svaki svoj krug, malo više od druge, ista os, suprotni smjerovi rotacije, ručica-palica se nastavlja, produžena je za dobar metar, do vrha, gdje je zadnja kuka, zarobljena u uhu vodoravne prečke na kojoj je nanoseno ovoštano platno. Prije podne ga je odvila (ruke su joj ravnomjerno kružile u suprotnim smjerovima), bilo je za balkon na južnoj fasadi, sad, kasno poslijepodne, navila nazad, utrnula sjenu. Kako je uzbuđljivo, prošaptala je, jedva mičući usnama, kako jako i zbilja uzbuđljivo: horizontalna cirkulaciju, prečka, vertikalna cirkulacija, ili naprotiv, neposredni učinak, platno rasturto, platno spremljeno, nije li to sjajno?! Ako bi bila sada dijete, ako bi kao dijete tako povlačila svoju sjenu okretanjem, obuzelo bi me sigurno i sasvim, željela bih postati inženjer ili mehaničar, ili tako nešto, postati inženjer ili strojar, ili nešto konkretno, tako, ah.

Sunce još nije sasvim zašlo, bilo ga je još za pola čovjeka, večer se obojila mjedenim svjetlom, Bat-Šebino blijedo lice je izgledalo mekano, bilo je i sanjivo i milo dok nije posve zašlo. (Za goru, za tu goru zelenu.)

9. Završetak studija

Podjela diploma se je poklopila sa suprugovim dopustom. Nakon svečanosti na sveučilištu su išli na ručak zajedno, mlada supruga, Bat-Šebini roditelji, Bat-Šebina kolegica iz gimnazije. Uvečer je kolegica zamijetila *tvoga teško hvata!*

12. Bat-Šebin talent

Nikola Tesla ju je strašno počeo zanimati, strašno. Htjela je znati sve o njegovu životu i radu, htjela je, ali to nije priznala, u sebi otkriti nastanak genijalnosti, jer je čitala o njegovom djetinjstvu i kako je, kao trogodišnjak, u mraku olujne noći, milovao mačku, dlaka joj je pucketala od naelektriziranosti i oko nje se je naslikala svjetlosna aura i - puf - iskra je preskočila, plamen se rasplamsao, strast je bila rođena, oh, Nikice, nema povratka. Zapravo se nadala da se i u njezinom djetinjstvu dogodio kakav sličan veličanstven i fatalni preokret, tražila je po sjećanju, tražila, no tamo nije bilo nečeg sličnog, najpribližnije je bio kada je jednom rastavila *pony* bicikl na sve dijelove i onda ga opet sastavila, sve je štimalo, sve je funkcioniralo kao i prije, osim što je ostalo nekoliko šrafova, podloški i matica (otac joj je isprašio stražnjicu), ali to sigurno ne može biti to, te bi se obradovala ako bi iz proučavanja života i rada Nikole Tesle našla najmanje mrvicu genija, barem to.

Uzalud su bili svi naponi i sama nastojanja, Bat-Šeba nije bila ni genij ni izumitelj, zapravo ni poseban tehnički tip. Imala je druge talente.

44. Večera s gostom

U goste je došao ugledan i jako šarmantni gospodin, baron, bez pratnje. Zajedno su sjeli za objed, sudionici su još elegantnije nego inače priredili koreografiju - nagnuti se gostu slijeva, uzeti tanjur iz njegove lijeve ruke s rukavicom, kružnim pokretom povući (kontrapost, težina na lijevoj nozi), nagnuti se s desne (kontrapost, težina na desnoj nozi), kružnim pokretom desnom rukom staviti pred gosta iduće jelo, na primjer nježan i meki stejk, dva prsta debeo, sedam minuta pečenja, iznutra ružičast, uz gnijezdo malo kuhanog povrća. Baronove crne oči se nisu prilijepile za svaki pokret, iako je pripremao ples, čak vrlo pozorno, kad je drugim usmjerenim pogledom proučava na ruci napisan jelovnik s gostiteljevim rodbinskim grbom, s tušem u boji i pozlatom, kao inicijali u starim rimskim misalima.

Baron je pio crno vino, govorio o tome što je pred kratko počeo *kako ne bi ostavio knjige na stolu u sobi, sam s određenim naporom otvorio ladicu i pospremio. Kad sam je gurnuo do kraja ladice, o nešto je zapelo, jer je ladica bila prilično duboka.*

Bodež, pomislila je Bat-Šeba, *bodež, oštrica krvava.*

Rukopis, pomislio je David, *možda Aristotelov izgubljeni spis.*

54. Ad aspera per astra

Već je u prvim mjesecima zajedničkog života vidjela čuda. Znao je sve, baš sve, odštopati odvod, štrikati košulje, postavljati pločice, vrata hladnjaka, koja se otvaraju na lijevo, premontirati da se otvaraju na desno, također je znao golim rukama uhvatiti ribu, osmuditi kokoš, štrikati i načiniti sapun iz pepela i svinjske masti, znao je uz koju fazu mjeseca se sijeku stabla i kolje svinja, rekao je jedne večeri *što se čudiš, treba znati neke stvari ako pastir postane kralj*, kroz glavu joj je prošla misao da je za buduću kraljevu ženu dovoljno znati zavesti kralja i usuditi se poslati muža u smrt, vidio je da joj je sjena došla na lice, poljubio ju je u vrat i kriknuo, *jesi li znala da znam i oponašati Kanglera?* Oponašao ga je istinski, zbog Davidovih imitacija i crnog vina cijelu večer se smijala kao lud na brašno.

Stanka HRASTELJ je pjesnikinja i prozaistica. Do sada je objavila pjesničke zbirke „Niski tonovi“ (Nizki toni, 2005.), „Gospodine, imamo nešto za vas (Gospod, nekaj imamo za vas, 2009.) i romane „Igranje“ (2012.) i „Prva dama“ (2018.). Dobitnica je više nagrada. Pored pisanja se bavi organizacijom kulturnih manifestacija, predavanjem kreativnog pisanja i oblikovanjem keramike.